REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 10 september 2014

om övervakning av förekomsten av 2- och 3-monoklorpropan-1,2-diol (2- och 3-MCPD), fettsyraestrar av 2- och 3-MCPD samt glycidylfettsyraestrar i livsmedel

(Text av betydelse för EES)

(2014/661/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

(1) 3-Monoklorpropan-1,2-diol (nedan kallad *3-MCPD*) är ett främmande ämne vid livsmedelsberedningen som klassificeras som eventuellt cancerframkallande för människor och för vilket det har fastställts ett tolerabelt dagligt intag (TDI) på 2 µg/kg kroppsvikt ([1]). Genom kommissionens förordning (EG) nr 1881/2006 ([2]) har ett gränsvärde på 20 µg/kg i hydrolyserat vegetabiliskt protein och sojasås fastställts för flytande produkter med en torrsubstanshalt på 40 %, vilket motsvarar ett gränsvärde på 50 µg/kg i torrsubstansen.

(2) Estrar av 2- och 3-monoklorpropan-1,2-diol (nedan kallade *2- och 3-MCPD*) och glycidylestrar är betydande främmande ämnen i beredda ätliga oljor som används som livsmedel eller livsmedelsingredienser. Panelen för främmande ämnen i livsmedelskedjan (Contam) vid Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) höll med om att i människor frigörs uppskattningsvis 100 % av 3-MCPD från dess estrar ([3]).

(3) Glycidylfettsyraestrar är främmande ämnen vid beredningen som uppstår under deodoriseringssteget vid raffinering av ätliga oljor. Den toxikologiska betydelsen av glycidylfettsyraestrar är ännu inte helt klarlagd. Glycidol ensamt klassificeras som sannolikt cancerframkallande för människor. De senaste vetenskapliga studierna antyder att glycidol (nästan) helt frigörs från fettsyraestrar i mag-tarmkanalen hos människor.

(4) Den 20 september 2013 offentliggjorde Efsa en vetenskaplig rapport om analysen av förekomsten av 3-MCPD i livsmedel i Europa under 2009–2011 och en preliminär exponeringsbedömning ([4]).

(5) Det behövs fler uppgifter om förekomsten av fettsyraestrar av MCPD och glycidylfettsyraestrar för en mer tillförlitlig exponeringsbedömning.

(6) Det är därför lämpligt att rekommendera övervakning av förekomsten av MCPD, estrar av MCPD och glycidylestrar i vegetabiliska oljor och fetter, livsmedel framställda därav och livsmedel som innehåller vegetabiliska oljor och fetter.

([1]) "Opinion of the Scientific Committee on Food on 3-monochloropropane-1,2-diol (3-MCPD) updating the SCF opinion of 1994", antagen den 30 maj 2001, se http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out91_en.pdf

([2]) Kommissionens förordning (EG) nr 1881/2006 av den 19 december 2006 om fastställande av gränsvärden för vissa främmande ämnen i livsmedel (EUT L 364, 20.12.2006, s. 5).

([3]) "Statement of the Scientific Panel on Contaminants in the Food chain (CONTAM) on a request from the European Commission related to 3-MCPD esters", se http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1048.pdf

([4]) "Analysis of occurrence of 3-monochloropropane-1,2-diol (3-MCPD) in food in Europe in the years 2009–2011 and preliminary exposure assessment", *The EFSA Journal*, vol. 11(2013):9, artikelnr 3381, [45 s.], doi:10.2903/j.efsa.2013.3381. Tillgänglig på www.efsa.europa.eu/efsajournal

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Medlemsstaterna bör i nära samarbete med foder- och livsmedelsföretagare övervaka förekomsten av 2- och 3-MCPD, fettsyraestrar av 2- och 3-MCPD samt glycidylfettsyraestrar i livsmedel, särskilt i

   a) vegetabiliska oljor och fetter och produkter framställda därav, t.ex. margarin och liknande produkter,

   b) livsmedel för särskilda näringsändamål enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/39/EG ([1]) avsedda för spädbarn och småbarn, inklusive modersmjölksersättning och tillskottsnäring enligt definitionen i kommissionens direktiv 2006/141/EG ([2]), och dietlivsmedel för speciella medicinska ändamål enligt definitionen i kommissionens direktiv 1999/21/EG ([3]) avsedda för spädbarn,

   c) finare bageriprodukter, matbröd och portionsbröd,

   d) konserverat kött (rökt) och konserverad fisk (rökt),

   e) snacks av potatis eller spannmål, andra friterade produkter av potatis,

   f) livsmedel som innehåller vegetabilisk olja och livsmedel som beretts/framställts med vegetabilisk olja.

   Det är mycket svårt att analysera 2- och 3-MCPD, fettsyraestrar av 2- och 3-MCPD samt glycidylfettsyraestrar i de livsmedel som anges i leden b–f och det finns ännu inte några analysmetoder som har validerats genom en kollaborativ avprövning. Därför bör man vara särskilt uppmärksam vid analysen av de livsmedel som anges i leden b–f för att säkerställa att framtagna data är tillförlitliga.

   Medlemsstater som avser att analysera förekomsten av 2- och 3-MCPD, fettsyraestrar av 2- och 3-MCPD samt glycidylfettsyraestrar i de livsmedel som anges i leden b–f kan vid behov begära tekniskt stöd från enheten *Standards for Food Bioscience* vid Institutet för referensmaterial och referensmätningar (IRMM) vid kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC).

2. För att säkerställa att proverna är representativa för det provtagna partiet bör medlemsstaterna följa de provtagningsförfaranden som föreskrivs i del B i bilagan till kommissionens förordning (EG) nr 333/2007 ([4]).

3. För att bestämma mängden esterbunden MCPD och glycidol rekommenderas standardmetoder från *American Oil Chemists' Society*. Dessa metoder är baserade på gaskromatografi-masspektrometri (GC-MS) och har validerats genom en kollaborativ avprövning för vegetabiliska oljor och fetter och finns på www.aocs.org.

   Kvantifieringsgränsen (LOQ) bör inte vara högre än 100 µg/kg för analys av MCPD och glycidol som är bundna till fettsyraestrar i ätliga oljor och fetter. Inte heller för andra livsmedel som innehåller mer än 10 % fett bör kvantifieringsgränsen vara högre i förhållande till fetthalten i livsmedlet, dvs. kvantifieringsgränsen vid analys av fettsyraestrar av MCPD och glycidol i livsmedel som innehåller 20 % fett bör inte vara högre än 20 µg/kg på basis av helvikt. För livsmedel som innehåller mindre än 10 % fett bör kvantifieringsgränsen inte vara högre än 10 µg/kg på basis av helvikt.

4. Laboratorierna bör ha rutiner för kvalitetskontroll så att glycidylestrar inte omvandlas till estrar av MCPD och tvärtom under analysen. Dessutom är det nödvändigt med en entydig specifikation av föreningen och separat rapportering vad gäller förekomsten av 2- och 3-MCPD i fri form och fettsyraestrar av 2- och 3-MCPD i den analyserade matrisen, eftersom båda mäts som 3-MCPD. Följande föreningar bör rapporteras separat:

   — 2-MCPD.

   — 3-MCPD.

   — Estrar av 2-MCPD.

   — Estrar av 3-MCPD.

   — Glycidylestrar.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/39/EG av den 6 maj 2009 om livsmedel för särskilda näringsändamål (EUT L 124, 20.5.2009, s. 21).
([2]) Kommissionens direktiv 2006/141/EG av den 22 december 2006 om modersmjölksersättning och tillskottsnäring och om ändring av direktiv 1999/21/EG (EUT L 401, 30.12.2006, s. 1).
([3]) Kommissionens direktiv 1999/21/EG av den 25 mars 1999 om dietlivsmedel för speciella medicinska ändamål (EGT L 91, 7.4.1999, s. 29).
([4]) Kommissionens förordning (EG) nr 333/2007 av den 28 mars 2007 om provtagnings- och analysmetoder för offentlig kontroll av halten av bly, kadmium, kvicksilver, oorganiskt tenn, 3-MCPD och polycykliska aromatiska kolväten i livsmedel (EUT L 88, 29.3.2007, s. 29).

Det finns för närvarande inga belägg för att glycidol förekommer i fri form i de livsmedel som avses i punkt 1. Om glycidol i fri form skulle påvisas bör dock detta rapporteras separat.

5. Medlemsstaterna bör se till att analysresultaten regelbundet (var sjätte månad) lämnas till Efsa i Efsas format för inlämning av data som följer Efsas vägledning om standardiserad provbeskrivning (*Standard Sample Description*, SSD) för livsmedel och foder ([1]) och Efsas ytterligare särskilda rapporteringskrav.

   Ett förenklat format, med färre obligatoriska fält, kommer att göras tillgängligt för att säkerställa att så många som möjligt lämnar in användbara tillgängliga övervakningsdata.

6. Det kommer att utarbetas en vägledning för att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna rekommendation och garantera att resultaten går att jämföra.

Utfärdad i Bryssel den 10 september 2014.

På kommissionens vägnar

Tonio BORG

Ledamot av kommissionen

([1]) Se http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm